

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15 – 16 жовтня 2019 р.

**ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ**

Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції 15-16 жовтня 2019 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2019. – 230 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Редакційна колегія:

Агеєва І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - д.е.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., доц., Каламан О.Б. – к.е.н., доц., Мельник Ю.М. – к.е.н., доц.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових технологій протоколом №2 від 01.10.2019 р.

визначенням у виробництві виробничими запасами, дозволить уникнути недоліків під час формування та грамотне використання виробничими запасами, поліпшить, в цілому, господарську діяльність підприємств.

Література

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 20.10.99 № 246, зі змінами та доповненнями // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99> .

2. Закон «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 № 996-14-ВР. // <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

КОМПЕТИТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА З УРАХУВАННЯМ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ ЗОВНІШНЬОГО ТА ВНУТРІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

**Васьковська К.О. к.е.н., доцент кафедри обліку та аудиту
Одеська національна академія харчових технологій**

В сучасних умовах мінливості ринку для розвитку та розширення діяльності підприємства пріоритетним є забезпечення його конкурентоспроможності, що визначає його конкурентостійкість.

Конкурентостійкість промислового підприємства характеризується його стабільністю на ринку протягом тривалого періоду часу та визначається потенційними можливостями щодо виробництва та реалізації конкурентоспроможної продукції.

На рівень конкурентоспроможності підприємства та ефективності його функціонування впливає ряд факторів зовнішнього та внутрішнього середовища.

Аналіз економічної літератури стосовно цього питання свідчить про чисельність підходів щодо класифікації факторів конкурентоспроможності, проте більшість науковців сходяться у виокремленні зовнішніх та внутрішніх факторів, що мають вплив на рівень конкурентоспроможності підприємства.

На нашу думку, для більш детального дослідження впливу факторів на діяльність підприємства та визначення рівня його конкурентоспроможності є необхідним удосконалити класифікацію факторів впливу шляхом групування їх на ендогенні та екзогенні фактори. Так, ресурсний потенціал підприємства є кількісні ендогенні фактори. До ендогенних якісних факторів доцільно віднести техніко-технологічні, соціально-психологічні, організаційно-економічні, маркетингово-збутові фактори, параметри продукції, імідж підприємства та ефективність звичайної діяльності. Природно-екологічні, політико-правові, економічні, міжнародні фактори та фактори впливу глобалізаційних процесів виділяємо як екзогенні фактори впливу.

Структурування факторів впливу на об'єктивні (не залежать від

діяльності підприємства), умовно-об'єктивні (залежать або не залежать від діяльності підприємства в окремих умовах) та суб'єктивні (залежать від діяльності підприємства), а також з подальшою деталізацією в кожній з груп загальних і часткових факторів дає можливість працівникам підприємства результативно оцінити їх вплив з метою виявлення та мінімізації негативного впливу на забезпечення високого рівня конкурентоспроможності. Для реалізації стратегічних цілей підприємствами часткові фактори можливо підрозділяти на індивідуальні та при необхідності проводити подальшу їх деталізацію з урахуванням сфери діяльності та специфіки самого підприємства.

Оцінка факторів впливу на рівень конкурентоспроможності підприємства є невід'ємною частиною методичного підходу до аналізу конкурентоспроможності підприємства з урахуванням компетитивності його функціонування.

На нашу думку, поняття «компетитивність функціонування підприємства» для оцінки факторів впливу зовнішнього і внутрішнього середовища функціонування підприємства. – здатність формувати на споживчому ринку більш вигідні у порівнянні з конкурентами умови функціонування шляхом створювання та розвитку конкурентних переваг, що мають споживчу цінність [1].

Компетитивність функціонування підприємства визначається проведенням:

- аналізу ділового портфеля – визначення потенційних шляхів розвитку за допомогою виділення стратегічних зон господарювання за певними ознаками: зона «середньо приваблива», зона «максимально приваблива», зона «помірно приваблива», зона «мінімально приваблива»;

- аналізу ринкової частки конкурентів – рівень домінування підприємства на ринку та можливість його впливу на структуру попиту, пропозиції та на обсяги реалізації продукції на ринку;

- аналізу внутрішньогалузевої конкуренції – структура галузі функціонування підприємства: інтенсивність конкуренції, конкурентні позиції, виявлення та вивчення найближчих конкурентів;

- факторного SWOT-аналізу – визначення найбільш вагомих факторів внутрішніх характеристик підприємства та зовнішнього середовища (ринку), формування взаємозв'язків сильних та слабких сторін з можливостями та загрозами: конкурентні активи – стратегія «сила-можливості», конкурентні пасиви – стратегія «слабкість-загроза», ринкові активи – стратегія «слабкість-можливості», ринкові пасиви – стратегія «сила-загроза».

Завершальним є розрахунок загального показника компетитивності та асортиментного показника компетитивності функціонування підприємства з урахуванням впливу широти асортименту виготовленої продукції.

Значення показників компетитивності, виражених у балах, повинно мати тенденцію до зростання. При порівнянні показників компетитивності з підприємствами-конкурентами галузі більше його значення свідчить про міцну та стабільну позицію даного підприємства на ринку, що має високий рівень

конкурентоспроможності. Керівник промислового підприємства самостійно встановлює нижню межу показників компетитивності (загального та асортиментного) з урахуванням середнього значення даних показників по галузі та у найближчих його конкурентів.

Отже, комплексний аналіз компетитивності функціонування промислових підприємств сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємств цілому та дозволяє визначити напрямки в стратегії для розвитку сфер його діяльності за допомогою матриці та визначити найпривабливіші з них для додаткових інвестицій; визначити долю підприємства в загальному обсязі реалізованої продукції на ринку (лідерство); визначити інтенсивність конкуренції у галузі за допомогою побудови карти стратегічних груп, що дає можливість визначити найближчих конкурентів з метою їх вивчення та закріплення власних конкурентних переваг; визначити позитивні та негативні сторони внутрішнього та зовнішнього середовища функціонування підприємства з виділенням конкурентних та ринкових активів і пасивів з метою усунення негативних моментів та посилення позитивних для ефективної діяльності підприємства в цілому.

Література

1. Васьковська, К.О. Методичний підхід щодо проведення комплексного аналізу в системі управління конкурентоспроможністю підприємства. Науково-методичні аспекти обліково-аналітичної системи підприємства: монографія за заг.ред. д.е.н. В.В.Немченка. Одеса, Фенікс, 2016. С. 200-208.

ОСНОВНІ ФОРМИ ПРОЯВУ КРЕДИТНИХ РИЗИКІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

**Дерменжі Д.Ф., аспірант кафедри економіки промисловості
Одеська національна академія харчових технологій**

З появою ринкової економіки, коли підприємство стало виступати як окремий суб'єкт господарювання, питання впливу фінансових ризиків набуло досить великого значення. Одним із різновидів існуючих фінансових ризиків є кредитний ризик. Сучасна система економіки передбачає досить тісний взаємозв'язок бізнесу та фінансових установ.

На сьогоднішній день майже не існує підприємств, які би за час свого існування не зверталися би до банків. Згідно з методичними вказівками з інспектування банків «Система оцінки ризиків», кредитний ризик— це наявний або потенційний ризик для надходжень та капіталу, який виникає через неспроможність сторони, що взяла на себе зобов'язання, виконати умови будь-якої фінансової угоди із банківською установою або в інший спосіб виконати взяті на себе зобов'язання.[1]

З вище зазначеного поняття можна зробити висновок, що кредитний ризик виникає коли підприємство не в змозі виконати умови кредиторської угоди. В

- економіко-екологічних досліджень НАН України, м. Одеса
65. **МАРКЕТИНГОВАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ НА ОСНОВЕ АНАЛИЗА БАЗ ДАННЫХ** 173
Лапицкая О.В., к.э.н., доцент, Шах А.В., Гомельский государственный технический университет имени П.О. Сухого, Беларусь
66. **РОЛЬ МАРКЕТИНГОВОЇ СИСТЕМИ В ЕКОНОМІЧНОМУ МЕХАНІЗМІ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРУ** 177
Богданов О.О., аспірант, ОНАХТ, м. Одеса
67. **ДЕПОПУЛЯЦІЯ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ В СТАЛОМУ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНИ** 180
Лагодієнко В.В., д.е.н., професор, ОНАХТ, м. Одеса,
Лагодієнко Н.В., к.е.н., доцент, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Швець О.В., к.е.н., докторант Міжнародний університет бізнесу і права, м.Херсон
68. **ЕФЕКТИВНИЙ РОЗВИТОК ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНУ** 182
Машканцева С.О., к.е.н., доцент Національний університет «Одеська морська академія», м. Одеса
69. **ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В АПК** 184
Турленко Н.В., к.е.н., докторант ОНАХТ, Алексейчук О.О., асистент Міжнародний університет бізнесу і права, м.Херсон
70. **МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА** 186
Ніколюк О. В., д.е.н., доцент, Донець Л. Я., к.т.н., доцент,
Левчук Ю. С., ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса
71. **МЕТОДОЛОГІЯ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ** 189
Каламан О. Б., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса
72. **НОВІТНЯ КОНЦЕПЦІЯ ФОРМУВАННЯ ТА КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ХАРЧОВИХ І КОРМОВИХ ПРОДУКТІВ В УКРАЇНІ** 193
Каламан О. Б., к.е.н., доцент, Козак К. Б., к.е.н., доцент,
Сгорова А. В., к.т.н., доцент, Струнова О. С., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса
73. **АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ РОЗВИТКУ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА ЇЇ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН** 197
Купріна Н.М., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса
74. **ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ, ЯК СПОСІБ ЗБЕРЕЖЕННЯ МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА** 200
Скляр Л. Б., к.е.н., доцент, Скляр В. Ю., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса
75. **РОЗВИТОК ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ** 203
Іванченкова Л. В., к.е.н., доцент, Мацкевич К. О., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса
76. **КОМПЕТИТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА З УРАХУВАННЯМ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ ЗОВНІШНЬОГО ТА ВНУТРІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА** 205
Васьковська К.О., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса
77. **ОСНОВНІ ФОРМИ ПРОЯВУ КРЕДИТНИХ РИЗИКІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ** 207
Дерменжі Д.Ф., аспірант, ОНАХТ, м. Одеса
78. **ОГЛЯД РИНКУ М'ЯСА ТА М'ЯСНОЇ ПРОДУКЦІЇ УКРАЇНИ** 209
Петков О.І., аспірант, ОНАХТ, м. Одеса
79. **ОКРЕМІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ** 212
Баранюк Х.О., аспірант, асистент, ОНАХТ, м. Одеса

МАТЕРІАЛИ

VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15-16 жовтня 2019 р.

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА

ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових технологій протоколом № 2 від 01.10.2019 р.

Підписано до друку 01.10.2019. Формат 60x84/16.
Папір офсетний.
Ум.друк.арк. 13,15.
Тираж 500 екземплярів.

Видавництво «Друк Південь»
Тел.: 0972122975